

Warszawa, 17 lipca 2026 r.

Pan Stefan Krajewski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

P E T Y C J A

w sprawie zniesienia sztywnego limitu kilogramowego dla wołowiny w rolniczym handlu detalicznym i powiązania dostaw do gastronomii z wielkością własnej produkcji

Istota wniosku: wydzielenie wołowiny z obecnej wspólnej kategorii mięsa, zniesienie limitu 2300 kg i przyjęcie zasady, że dostawy do restauracji, sklepów i innych zakładów detalicznych mogą obejmować do jednej trzeciej rocznej produkcji wołowiny uzyskanej z bydła pochodzącego z własnego chowu gospodarstwa.

Szanowny Panie Ministrze,

działając w interesie publicznym, na podstawie art. 2 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, **wnoszę o pilną zmianę** rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 września 2022 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1971).

W szczególności wnoszę o:

- 1) wyodrębnienie w załączniku nr 4 osobnej kategorii dla świeżego mięsa wołowego oraz produkowanych z niego surowych wyrobów mięsnych i mięsa mielonego;
- 2) zniesienie dla tej kategorii sztywnego rocznego limitu wyrażonego w kilogramach i zastąpienie go limitem proporcjonalnym, wynoszącym nie więcej niż jedną trzecią rocznej produkcji wołowiny uzyskanej z własnego chowu i wprowadzonej do obrotu w ramach RHD;
- 3) określenie sposobu obliczania proporcji na podstawie masy mięsa wykazanej w dokumentacji poubojowej, dokumentacji RHD i dokumentach identyfikujących partie, bez uzależniania prawa do sprzedaży od wielkości gospodarstwa;
- 4) pozostawienie bez zmian wymagań dotyczących pochodzenia mięsa z własnego chowu, uboju w zatwierdzonej rzeźni, higieny, chłodniczego łańcucha dostaw, znakowania, identyfikowalności i nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej;

- 5) przeprowadzenie przejrzystych konsultacji z udziałem rolników, gastronomii, Inspekcji Weterynaryjnej, zakładów ubojowych i organizacji branżowych, przy czym rozstrzygnięcie powinno opierać się na danych o ryzyku, a nie na ochronie dotychczasowego podziału marży w łańcuchu dostaw.

I. Jeden limit dla wszystkich gospodarstw jest nieproporcjonalny

Obowiązujący limit **2300 kg rocznie** jest wspólny dla świeżego mięsa wołowego, wieprzowego, baraniego, koziego i końskiego oraz produkowanych z tego mięsa surowych wyrobów mięsnych i mięsa mielonego. Nie wydziela więc wołowiny jako odrębnej kategorii [1].

W przeliczeniu na cały rok 2300 kg oznacza średnio zaledwie **około 44 kg tygodniowo**. Polska Platforma Zrównoważonej Wołowiny wskazuje ponadto, że jest to mięso z około 10–11 sztuk bydła [5]. Taka sama liczba obowiązuje gospodarstwo utrzymujące kilkanaście sztuk i gospodarstwo utrzymujące kilkaset sztuk. Limit nie odzwierciedla więc ani własnej produkcji, ani rzeczywistego, kontrolowanego potencjału gospodarstwa.

Restauracje są zainteresowane lokalną wołowiną o znanym pochodzeniu, powtarzalnej jakości i pełnej identyfikowalności. Aby jednak zawrzeć trwałą współpracę, potrzebują ciągłości dostaw. Mechanizm proporcjonalny pozwala zachować małą skalę w każdym gospodarstwie, a jednocześnie nie karze podmiotów, które rozwinęły chów, poniosły nakłady i są zdolne do regularnych dostaw.

II. Limit dotyczy statusu odbiorcy, a nie bezpieczeństwa tej samej wołowiny

W RHD sprzedaż żywności konsumentom końcowym może odbywać się w całym kraju bez limitów ilościowych, natomiast dostawy do restauracji i innych zakładów detalicznych podlegają limitowi i ograniczeniu terytorialnemu [2]. Powstaje zatem zasadnicza niespójność: **ta sama legalnie pozyskana, oznakowana i identyfikowalna wołowina** może być sprzedana bez limitu osobom fizycznym, lecz po przekroczeniu 2300 kg nie może trafić do profesjonalnego, nadzorowanego zakładu gastronomicznego.

Mięso zwierząt kopytnych wykorzystywane w RHD nie może pochodzić z uboju na użytek własny; ubój musi odbyć się w rzeźni zatwierdzonej przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii. Każdej partii nadal dotyczą wymagania higieniczne, znakowanie, dokumentacja dostaw i zasady traceability [2]. Zmiana sposobu obliczania limitu nie znosi więc ani kontroli weterynaryjnej, ani wymogów bezpieczeństwa żywności.

Podkreślam: wniosek nie dotyczy zezwolenia na gospodarski ubój bydła ani sprzedaży mięsa poza nadzorem. Dotyczy wyłącznie sposobu ustalania dopuszczalnej skali legalnej sprzedaży mięsa z własnych zwierząt po uboju w zatwierdzonej rzeźni.

III. Ubojnia pozostaje potrzebna, lecz rolnik powinien móc samodzielnie sprzedawać mięso

Nie kwestionuję roli zakładów ubojowych. Przeciwnie – wnioskowany model nadal wymaga ich udziału w legalnym uboju i badaniu mięsa. Nie ma jednak uzasadnienia, aby wykonanie

usługi uboju oznaczało jednocześnie konieczność oddania pośrednikom kontroli nad dalszą sprzedażą, marką produktu i znaczną częścią wartości dodanej.

Prawo nie powinno gwarantować żadnej grupie uczestników łańcucha wyłączności na organizację sprzedaży. Głos ubojni i przetwórców powinien zostać wysłuchany, ale ich interes ekonomiczny nie może zastępować analizy ryzyka ani blokować legalnego kanału, w którym rolnik zawiera umowę bezpośrednio z restauracją. Decyzja regulacyjna powinna odpowiadać na pytanie, czy proporcjonalna skala dostaw zwiększa ryzyko dla zdrowia publicznego – a nie na pytanie, komu przypadnie marża handlowa.

IV. Zmiana realizuje politykę krótkich łańcuchów dostaw

Ministerstwo wskazuje, że krótkie łańcuchy dostaw eliminują zbędne pośrednictwo, zwiększają dochód i niezależność rolników oraz wzmacniają gospodarkę lokalną. Według danych resortu z października 2025 r. działało już 19 916 podmiotów RHD, a liczba ta systematycznie rośnie [3]. Utrzymywanie progu, który nie pozwala na regularną sprzedaż lokalnej wołowiny do gastronomii, pozostaje w sprzeczności z tym kierunkiem polityki.

Polska jest dużym producentem i eksporterem wołowiny; według wypowiedzi Ministra Rolnictwa 80–90% produkcji trafia na eksport [6]. Rozwój lokalnego rynku jakościowej wołowiny nie zastąpi eksportu, ale zwiększy odporność gospodarstw, umożliwi dywersyfikację przychodów i pozostawi większą część wartości produktu na obszarach wiejskich.

V. Proponowany mechanizm: jedna trzecia własnej produkcji

Proponowana formuła: $D \leq 1/3 \times P$, gdzie D oznacza łączną masę wołowiny dostarczoną w danym roku z RHD do restauracji, sklepów i innych zakładów detalicznych, a P – łączną masę wołowiny uzyskanej w tym roku z bydła pochodzącego z własnego chowu i udokumentowanej jako produkcja RHD.

Do wartości P zaliczałoby się świeże mięso wołowe, wołowe mięso mielone oraz surowe wyroby mięsne w masie wynikającej z dokumentacji poubojowej, rozbiorowej i ewidencji RHD. Do wartości D zaliczałoby się wyłącznie dostawy do innych zakładów detalicznych z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego. Weryfikacja następowałaby narastająco w roku kalendarzowym na podstawie dokumentacji, którą podmiot RHD już ma obowiązek prowadzić.

Taki model automatycznie dostosowuje uprawnienie do gospodarstwa. Jeżeli z własnego chowu uzyskano 6000 kg wołowiny, do gastronomii można dostarczyć do 2000 kg. Przy produkcji 24 000 kg byłoby to 8000 kg, a przy 45 000 kg – 15 000 kg. Nie powstaje sztuczny sufit hamujący rozwój, lecz sprzedaż B2B nadal pozostaje mniejszościową częścią własnej produkcji.

VI. Mechanizm procentowy ma precedens w innych państwach UE

Prawo unijne dopuszcza krajowe wyłączenie dostaw żywności pochodzenia zwierzęcego pomiędzy zakładami detalicznymi, gdy działalność pozostaje marginalna, lokalna i ograniczona [4]. Komisja Europejska wyjaśnia, że marginalność może być określana jako niewielka część

działalności albo mała ilość żywności w wartościach bezwzględnych [7]. Nie wymaga zatem stosowania jednego, identycznego limitu kilogramowego wobec wszystkich gospodarstw.

Irlandia uznaje za marginalne m.in. dostawy do innych zakładów detalicznych nieprzekraczające średnio 25% całkowitej masy żywności pochodzenia zwierzęcego dostarczanej przez dany zakład [8]. Niemieckie zasady dla przetwórstwa w gospodarstwie posługują się limitem maksymalnie jednej trzeciej własnej produkcji kierowanej do innych zakładów detalicznych [9]. Pokazuje to, że mechanizm procentowy jest możliwy i zgodny z konstrukcją rozporządzenia nr 853/2004.

Proponowana jedna trzecia pozostawia sprzedaż do konsumentów końcowych jako podstawowy kanał RHD, zachowuje obowiązujące ograniczenie terytorialne i ogranicza dostawy do konkretnych odbiorców detalicznych. Spełnia więc jednocześnie kryterium marginalności, lokalności i ograniczenia. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 21 marca 2024 r. potwierdza, że wszystkie te elementy muszą być realnie zachowane w prawie krajowym [10].

VII. Rozwiązanie przejściowe, jeśli resort oczekuje dodatkowych danych

Jeżeli Ministerstwo uzna, że trwała zmiana wymaga dodatkowej oceny, wnoszę alternatywnie o:

- 1) wprowadzenie mechanizmu jednej trzeciej własnej produkcji na okres pilotażowy 24 miesięcy;
- 2) wykorzystanie dokumentacji poubojowej i już prowadzonej ewidencji RHD do obliczania wartości P i D, bez tworzenia nowej biurokracji;
- 3) analizę wyników kontroli, incydentów bezpieczeństwa żywności, wielkości dostaw i zapotrzebowania restauracji;
- 4) jeżeli resort nie zaakceptuje od razu mechanizmu proporcjonalnego – podniesienie limitu do co najmniej 8000 kg jako rozwiązanie tymczasowe, z obowiązkiem przejścia na model procentowy po przeglądzie.

VIII. Oczekiwane działania Ministra

Wnoszę o wpisanie zmiany do wykazu prac legislacyjnych, przedstawienie projektu w terminie 60 dni oraz wskazanie harmonogramu konsultacji. Proszę także o zorganizowanie spotkania roboczego z przedstawicielami gospodarstw prowadzących RHD i lokalnej gastronomii.

W razie nieuwzględnienia petycji proszę o przedstawienie konkretnych podstaw odmowy: analizy prawnej, oceny ryzyka, danych z kontroli lub incydentów oraz wyjaśnienia, dlaczego jedna trzecia własnej, udokumentowanej produkcji miałyby naruszać bezpieczeństwo żywności lub wymagany marginalny, lokalny i ograniczony charakter dostaw, skoro rozwiązania procentowe funkcjonują w innych państwach UE.

Zmiana nie wymaga programu pomocowego ani nowych wydatków budżetowych. Wymaga jedynie zastąpienia arbitralnej liczby mechanizmem opartym na rzeczywistej, udokumentowanej produkcji gospodarstwa. **Rolnik powinien mieć prawo rozwijać**

gospodarstwo dzięki własnemu produktowi, o ile spełnia wszystkie wymagania bezpieczeństwa – także wtedy, gdy część jego klientów stanowią restauracje.

Z poważaniem

Załączniki:

1. Proponowana redakcja zmiany załącznika nr 4.
2. Podstawy prawne i źródła.

Załącznik nr 1. Proponowana redakcja zmiany

W załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 września 2022 r. proponuje się zastąpić obecną pozycję 1 dwiema odrębnymi pozycjami, z odpowiednim przenumerowaniem kolejnych pozycji:

Kategoria żywności	Maksymalna ilość	Sposób ustalenia
Świeże mięso wołowe i produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne lub mięso mielone	$1/3 \times P$	kilogram; rocznie
Świeże mięso wieprzowe, baranie, kozie i końskie oraz produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne lub mięso mielone	2300	kilogram; rocznie

Proponowana definicja: P oznacza łączną masę świeżego mięsa wołowego, wołowego mięsa mielonego i surowych wyrobów wołowych uzyskaną w danym roku kalendarzowym wyłącznie z bydła pochodzącego z własnego chowu podmiotu prowadzącego RHD, poddanego ubojowi w zatwierdzonej rzeźni, oraz ujętych w dokumentacji tego podmiotu.

Uwaga legislacyjna: upoważnienie ustawowe mówi o określeniu maksymalnej ilości żywności. Formuła $1/3 \times P$ nadal określa maksymalną ilość, lecz dostosowuje ją do rzeczywistej produkcji. Dokładne brzmienie powinno zostać zweryfikowane przez Rządowe Centrum Legislacji i notyfikowane Komisji Europejskiej.

Załącznik nr 2. Podstawy prawne i źródła

- [1] Rozporządzenie MRiRW z 12 września 2022 r., Dz.U. poz. 1971, załącznik nr 4 – akt obowiązujący; wspólny limit 2300 kg dla wskazanych rodzajów mięsa. <https://eli.gov.pl/eli/DU/2022/1971/ogl>
- [2] Główny Inspektorat Weterynarii – Rolniczy handel detaliczny. Warunki RHD, brak limitu przy sprzedaży konsumentom, limity B2B, ubój w zatwierdzonej rzeźni i identyfikowalność. <https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/rolniczy-handel-detaliczny>
- [3] MRiRW – Krótkie łańcuchy dostaw – rosnąca siła polskiego rolnictwa lokalnego, 25 listopada 2025 r. Dane o liczbie RHD i deklarowane korzyści z ograniczenia pośrednictwa. <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/krotkie-lancuchy-dostaw--rosnaca-sila-polskiego-rolnictwa-lokalnego>
- [4] Rozporządzenie (WE) nr 853/2004, art. 1 ust. 5 lit. b ppkt (ii), tekst skonsolidowany. Krajowe zasady dla dostaw detal–detal o charakterze marginalnym, lokalnym i ograniczonym. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:02004R0853-20251118>
- [5] Top Agrar – Z 2,3 t do 8 t. Hodowcy chcą zmienić limit sprzedaży wołowiny w RHD, 13 lipca 2026 r. Informacja o wniosku Polskiej Platformy Zrównoważonej Wołowiny oraz przeliczeniu limitu na liczbę sztuk bydła. <https://www.topagrar.pl/articles/aktualnosci-branzowe-bydlo/z-2-3-t-do-8-t-hodowcy-chca-zmienic-limit-sprzedazy-wolowiny-w-rhd-2684798>
- [6] MRiRW – Polska wołowina umacnia globalną pozycję, 8 grudnia 2025 r. Dane resortu o pozycji Polski i eksporcie 80–90% produkcji. <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/polska-wolowina-umacnia-globalna-pozycje-minister-stefan-krajewski-otworzyl-kongres-hodowcow-bydla-miesnego-w-jachrance>
- [7] Komisja Europejska – Guidance document on the implementation of Regulation (EC) No 853/2004, sekcje 3.7–3.8. Marginalność jako niewielka część działalności albo mała ilość żywności w wartościach bezwzględnych. https://food.ec.europa.eu/document/download/ce8efc9d-8750-4b75-9563-7427da889666_en
- [8] Food Safety Authority of Ireland – Food Hygiene National Rules. Irlandzki mechanizm: dostawy do innych zakładów detalicznych nie większe niż 25% całkowitej masy dostaw. <https://www.fsai.ie/enforcement-and-legislation/legislation/food-legislation/food-hygiene/national-rules>

- [9] Federalne Ministerstwo Rolnictwa i Żywności Niemiec – Hygiene requirements for production and distribution of foods. Niemiecki mechanizm: maksymalnie jedna trzecia własnej produkcji do innych zakładów detalicznych. <https://www.bmel.de/EN/topics/consumer-protection/food-hygiene-safety/hygiene-requirements-production-distribution-foods.html>
- [10] Wyrok TSUE z 21 marca 2024 r., Remia Com Impex, C-10/23, ECLI:EU:C:2024:259. Wymóg realnego zachowania marginalnego, lokalnego i ograniczonego charakteru dostaw. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=ecli:ECLI:EU:C:2024:259>

Stan prawny i źródła internetowe zweryfikowano 17 lipca 2026 r.

